

فصل
الربيع

تقریب

صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳ کتاب درسی

مانند نمونه

الف جدول را کامل کنید و مقدار تقریبی اعداد را به روش قطع کردن به دست آورید.

در سطر آخر، خودتان یک عدد بنویسید و آن را کامل کنید.

عدد	با تقریب رقم	مقدار تقریبی	اختلاف با مقدار واقعی
۲۹۴۲۱	هزارگان	۲۹۰۰۰	$۲۹۴۲۱ - ۲۹۰۰۰ = ۴۲۱$
۲۹۴۲۱	صدگان		
۵۳۷	دهگان		
۴۵/۲۳	دهم	۴۵/۲	$۴۵/۲۳ - ۴۵/۲ = ۰/۰۳$
۷۱۰۰/۴	یکان		

در تقریب اعداد به روش قطع کردن، رقم‌های سمت راست رقم مورد تقریب را با صفر جایگزین می‌کنیم.

ب با توجه به قسمت الف، عبارت‌های زیر را کامل کنید.

در تقریب رقم صدگان، اختلاف هر عدد با مقدار تقریبی آن، کوچک‌تر از ۱۰۰ است.

در تقریب رقم دهگان، اختلاف هر عدد با مقدار تقریبی آن، کوچک‌تر از ..... است.

در تقریب رقم .....، اختلاف هر عدد با مقدار تقریبی آن، کوچک‌تر از ۱ است.

چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

در تقریب به روش قطع کردن همیشه اختلاف هر عدد با مقدار تقریبی آن، کوچک‌تر از مقدار رقم تقریب است.

به همین دلیل از این پس به جای عبارات «با تقریب رقم صدگان، دهگان، یکان، دهم و ...» از عبارات «با تقریب

کم‌تر از ۱۰۰، ۱۰۰۰ و ...» استفاده می‌کنیم.

صفحه‌ی ۱۳۳ کتاب درسی

۱ مقدار تقریبی هر یک از اعداد زیر را به روش قطع کردن با تقریب خواسته شده به دست آورید.

با تقریب کم‌تر از ۱، $۵۳۹ \approx \dots$

با تقریب کم‌تر از ۱۰۰، $۵۶۳۸۹ \approx \dots$

با تقریب کم‌تر از ۱۰۰۰، $۵۶۷۸۹ \approx \dots$

با تقریب کم‌تر از ۱، $۴۲۵۸/۶ \approx \dots$

با تقریب کم‌تر از ۱/۰، $۵۰۸۷۳۲/۴۵۱ \approx \dots$

با تقریب کم‌تر از ۰/۰۱، $۵۰۸۷۳۲/۴۵۱ \approx \dots$

۴۷۹۲۳۸۳۹ ۱۰۰۰۰ تومان با تقریب کمتر از ۱ به روش قطع کردن چه قدر می‌شود؟ ۲

۳ عدد $\frac{۳۲۵۴}{۹۳}$ را یک بار با تقریب کمتر از ۱ و بار دیگر با تقریب کمتر از ۱ به روش قطع کردن تقریب بزنید.

۴ کدامیک به مقدار واقعی نزدیک‌تر است؟
۵ دانش‌آموزی مقدار تقریبی عدد $\frac{۳۲۷}{۵}$ را با روش قطع کردن به صورت زیر نوشته است. اشتباه او را توضیح دهید و درست آن را بنویسید.

۶ به کمک ماشین حساب، مقدار تقریبی هر یک از کسرهای زیر را با تقریب کمتر از ۱، به روش قطع کردن به دست آورید.

$$\frac{۷}{۵} \approx$$

$$\frac{۱}{۷} \approx$$

$$\frac{۴۱}{۵۳} \approx$$

$$\frac{۳}{۴} \approx$$

۷ مقدار تقریبی کدامیک از کسرها با مقدار دقیق آن‌ها برابر است؟

صفحه‌ی ۱۳۴ کتاب درسی

۱ احمد در کلاس به معلم گفت: «ما سال‌های قبل، عده‌ها را به صورت دیگری نیز تقریب می‌زدیم».

معلم: مثلًاً ۱۴۲۷۸ را با تقریب دهگان چه‌طور تقریب می‌زدید؟

احمد: می‌نوشتم $۱۴۲۸۰ \rightarrow ۱۴۲۸$ و $۱۴۲۷۸ \approx ۱۴۲۸$ یا ۱۴۲۷۸ .

معلم: درست است. این روش تقریب‌زدن را **روش گردکردن** می‌نامند.

مقدار تقریبی ۱۴۲۷۸ را با همان تقریب به روش قطع کردن به دست آورید:

با تقریب کمتر از ۱، $۱۴۲۷۸ \approx$

در کدام روش، مقدار تقریبی به مقدار واقعی نزدیک‌تر است؟

۸ مانند نمونه

الف با تقریب رقم دهگان، در جاهای خالی اعداد مناسب قرار دهید و با رنگ کردن مشخص کنید عدد مورد نظر،

به کدام عدد نزدیک‌تر است:

$$۷۸۰ \leftarrow ۷۸۳ \Rightarrow ۷۹۰ \quad \text{_____} \leftarrow ۵۳۱۴ \Rightarrow \text{_____} \quad \text{_____} \leftarrow ۸۷ \Rightarrow \text{_____}$$

ب با تقریب رقم صدگان، در جاهای خالی اعداد مناسب قرار دهید و با رنگ کردن مشخص کنید عدد مورد نظر

به کدام عدد نزدیکتر است:

$$\textcircled{700} \leftarrow \textcircled{786} \Rightarrow \textcircled{800}$$

$$\textcircled{} \leftarrow \textcircled{6222} \Rightarrow \textcircled{}$$

$$\textcircled{} \leftarrow \textcircled{1273} \Rightarrow \textcircled{}$$

در روش گردکردن، اگر فاصله‌ی عدد از دو طرف برابر باشد، آن عدد را به بالا گرد می‌کنیم.

$$\textcircled{700} \leftarrow \textcircled{750} \Rightarrow \textcircled{800}$$

با توجه به قسمت‌های (الف) و (ب)، آیا در روش گردکردن نیز، اختلاف بین هر عدد و مقدار تقریبی‌اش (عدد بزرگ‌تر منهای عدد کوچک‌تر)، همیشه از مقدار تقریب کمتر است؟

در روش گردکردن به صورت زیر عمل می‌کنیم:

۱- رقمی که باید گرد شود را مشخص می‌کنیم (به عنوان مثال، در تقریب کمتر از ۱۰۰ زیر رقم صدگان خط می‌کشیم).

۲- اگر رقم سمت راست رقم مورد تقریب ۵ یا بیشتر از ۵ بود، یک واحد به رقم مورد تقریب اضافه می‌کنیم در غیر این صورت، رقم تقریب تغییری نمی‌کند.

۳- همهی رقم‌های سمت راست رقم مورد تقریب را با صفر جایگزین می‌کنیم.

صفحه‌های ۱۳۵ و ۱۳۶ کتاب درسی

۱ مانند نمونه، مقدار تقریبی اعداد داخل جدول را با تقریب خواسته‌شده به روش گردکردن بنویسید.

عدد	با تقریب کمتر از ۱	با تقریب کمتر از ۱۰	با تقریب کمتر از ۱۰۰	با تقریب کمتر از ۱۰۰۰
۱۲۳۵۷	۱۲۴۰۰	۱۲۳۶۰	۱۲۰۰۰	۱۲۳۵۷
۱۴۰۴				
۵۶۲۲۲/۷				
۳۵۰۲۵				

۲ مقدار تقریبی اعداد داخل جدول را با تقریب

کمتر از ۱۰۰ به دو روش بنویسید. در چه صورتی

مقدار تقریبی یک عدد، با دو روش یکسان است؟

عدد	قطع کردن	گردکردن
۳۷۴		
۳۵۴۰		
۲۱۶۷۳/۹		
۵۷		

۳ مقدار تقریبی اعداد زیر را به روش گردکردن و با تقریب خواسته‌شده به دست آورید.

$$89287/15 \approx \dots \quad \text{با تقریب کمتر از ۱} \quad 18/425 \approx \dots \quad \text{با تقریب کمتر از ۰/۰۵}$$

$$699953 \approx \dots \quad \text{با تقریب کمتر از ۱۰۰} \quad 5321/34 \approx \dots \quad \text{با تقریب کمتر از ۰/۱}$$

$$7/99 \approx \dots \quad \text{با تقریب کمتر از ۱}$$

۴ در جاهای خالی، عده‌های مناسب بنویسید تا عبارت درست به دست آید:

تقریب عدد ۲۳۴۸ به روش گردکردن با تقریب

ب کمتر از .....، برابر ۲۳۵۰ می‌شود.

الف کمتر از .....، برابر ۲۳۰۰ می‌شود.

پ کمتر از .....، برابر ۲۰۰۰ می‌شود.

۵ کدام‌یک، تقریب عدد به روش گردکردن با تقریب کمتر از ۱۰۰۰ نیست؟

$$۳۸۴۵ \approx ۴۰۰۰$$

$$۵۶۲۴ \approx ۵۰۰۰$$

$$۲۴۳۸ \approx ۲۰۰۰$$

$$۷۹۰۰ \approx ۸۰۰۰$$

۶ مانند نمونه، با تقسیم صورت بر مخرج در هر یک از کسرهای زیر، خارج قسمت تقسیم را تا دو رقم اعشار به دست آورید. سپس مقدار تقریبی کسر را با تقریب کمتر از ۱/۰ گرد کنید (از ماشین حساب هم

$$\frac{2}{7} \approx 0.\underline{28}$$

$$\frac{1}{9} \approx ( )$$

$$\frac{3}{4} \approx ( )$$

$$\frac{7}{5} \approx ( )$$

محل تقریبی کسرها را براساس مقدار تقریبی‌شان، بر روی محور زیر نمایش دهید.

چرا در گردکردن با تقریب کمتر از ۱/۰، خارج قسمت تقسیم را تا دو رقم اعشار به دست می‌آوریم؟

صفحه‌ی ۱۳۶ کتاب درسی

تمرین

۱ جدول زیر را کامل کنید.

عدد	روش تقریب	با تقریب کمتر از ۱۰۰	با تقریب کمتر از ۱/۰	با تقریب کمتر از ۱	با تقریب کمتر از ۱۰۰۰
۱۵۳/۲۶۱	قطع‌کردن				۰
۱۹۸۹	قطع‌کردن				
۰/۳۴۲	قطع‌کردن				
۴۵۶۷/۷۹	گردکردن				
	گردکردن	۱۷۸۰۰	۱۷۷۶۲/۳		

۲ کوچک‌ترین و بزرگ‌ترین عدهای ۵ رقمی را که تقریب آن‌ها به روش گردکردن و با تقریب کم‌تر از ۸۰۰۰۰ می‌شود، بنویسید.

۳ حاصل تقسیم‌ها را

الف با تقریب کم‌تر از ۱٪ به روش قطع‌کردن به دست آورید.

$$\frac{407}{409}$$

$$\frac{124}{23}$$

ب با تقریب کم‌تر از ۱٪ به روش گردکردن به دست آورید.

۴ مقدار هر یک از کسرهای زیر را با تقریب کم‌تر از ۱٪ به روش خواسته‌شده تقریب بزنید و بر روی محور اعداد نمایش دهید.

$$\frac{32}{17} \underset{\text{(با روش قطع‌کردن)}}{\approx} \dots$$

$$\frac{15}{450} \underset{\text{(با روش گردکردن)}}{\approx} \dots$$

$$\frac{124}{23} \underset{\text{(با روش قطع‌کردن)}}{\approx} \dots$$

$$\frac{407}{59} \underset{\text{(با روش گردکردن)}}{\approx} \dots$$

۵ در سرشماری سال ۱۳۹۰، جمعیت شهر ایلام، ۵۵۷۵۹۹ نفر اعلام شده است. فرمانداری این شهرستان، جمعیت شهر را حدود ۵۶۰,۰۰۰ نفر اعلام کرد. فرمانداری این شهرستان، جمعیت شهرستان را با چه روشی و چه تقریبی اعلام کرده است؟

۴ می‌دانیم $\pi = 3.141592$ (π را پی بخوانید).

الف مقدار تقریبی π را به دو روش گردکردن و قطع کردن با تقریب کمتر از ۱٪ به دست آورید.

ب مقدار تقریبی π را به دو روش با تقریب کمتر از ۰٪ به دست آورید.

چرا در حالت (ب) دو مقدار تقریبی برابر نیستند؟

اندازه‌گیری و محاسبات تقریبی

صفحه ۱۳۷ کتاب درسی

حال اگر بخواهیم جرم یک بسته زعفران را حساب کنیم، این کار را با کدام یک از ترازووهای زیر انجام می‌دهیم؟

- ترازویی که جرم اشخاص را اندازه می‌گیرد.

● ترازوی خواربارفروشی که جرم اجسام تا ۱ کیلوگرم را نشان می‌دهد.

● ترازویی که جرم‌های تا حد اکثر ۱۰۰ گرم را نشان می‌دهد و دقت آن تا ۱٪ گرم است.

برای هر نوع اندازه‌گیری، با توجه به موضوع و اهمیت آن، از ابزار مناسب استفاده می‌کنیم تا تقریب مورد نظر، حاصل شود.

مانند نمونه در مثال‌های زیر میزان تقریب را پیشنهاد کنید:

● اندازه‌گیری جرم یک انسان با تقریب کمتر از ۱ کیلوگرم

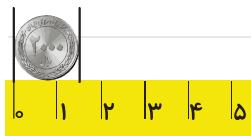
● اندازه‌گیری تب یک کودک بیمار

● اندازه‌گیری جرم یک قطعه‌ی فلزی گرانبها

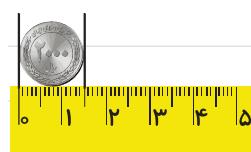
صفحه ۱۳۸ کتاب درسی

۱ قطر یک سکه‌ی ۲۰۰۰ ریالی را روی خط کش و بدون توجه به میلی‌مترها، بخوانید. چند سانتی‌متر است؟

۲ قطر همان سکه را با سانتی‌متر و میلی‌متر بخوانید. چه قدر است؟

۳ مانند نمونه، دقت اندازه‌گیری هر یک از ابزارهای اندازه‌گیری را بنویسید.

با تقریب کمتر از ۱/۰ سانتی‌متر (۱ میلی‌متر)

الف خطکش مدرج با سانتی‌متر و میلی‌مترشمار

ب متر خیاطی که فقط سانتی‌مترشمار دارد

پ صفحه‌ی کیلومترشمار خودرو

صفحه‌ی ۱۳۸ کتاب درسی

تمرین

۱ طول و عرض و ارتفاع یک جعبه دستمال کاغذی را با تقریب کمتر از ۱

سانتی‌متر اندازه‌گیری کنید و حجم آن را به دست آورید.

۲ طول و عرض و ارتفاع یک قوطی کبریت را با تقریب کمتر از ۱ میلی‌متر

اندازه‌گیری کنید و حجم آن را به دست آورید.

۳ جرم خودتان و یکی از دوستان یا افراد فامیل را اندازه‌گیری کنید. مقدار تقریبی عده‌ها را با تقریب

کمتر از ۱ کیلوگرم به روش گردکردن بنویسید.

صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹ کتاب درسی

فعالیت

۱ فرش فروشی، برای محاسبه‌ی قیمت یک فرش دستباف، ابتدا مساحت فرش را با اندازه‌گیری طول

عرض آن، حساب کرد. محاسبات او را کامل کنید.

متر $۱۲ \times ۴ =$ طول

متر $۹/۳ =$ عرض

$=$ مساحت فرش

او مقدار تقریبی مساحت را به روش قطع کردن و با تقریب کمتر از ۱/۰ به دست آورد.

$\approx$

اکنون شما اختلاف بین مقدار واقعی و مقدار تقریبی مساحت فرش را به دست

آورید.

۲ نجاری، برای محاسبه‌ی مساحت یک ورق نئوپان مستطیلی‌شکل، به صورت زیر عمل کرد. محاسبات او را کامل کنید.

متر $\frac{3}{46}$ = عرض
متر $\frac{1}{71}$ = طول

او ابتدا طول و عرض ورق نئوپان را با تقریب کم‌تر از 1 m به روش قطع کردن به دست آورد.

طول $\approx$ عرض

سپس مساحت این ورق نئوپان را به دست آورد.

مساحت = ... $\times$ ..... = ...

مساحت این ورق را با روش سؤال ۱ هم، به دست آورید. دو روش به دست آوردن مساحت در فعالیت ۱ و ۲ را با هم مقایسه کنید.

در محاسبه‌های تقریبی، با توجه به شرایط، بعضی مواقع ابتدا اعداد را تقریب می‌زنیم، سپس محاسبه را انجام می‌دهیم و بعضی مواقع، ابتدا محاسبه را انجام می‌دهیم و سپس حاصل را تقریب می‌زنیم.

صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰ کتاب درسی

۱ جرم یک برگ‌هی کاغذ $\frac{3}{5}\text{ g}$ است. جرم یک بسته‌ی 500 g تایی از این برگ‌ها چند کیلوگرم است؟
به دو روش حساب کنید و جواب را با تقریب کم‌تر از یک گرم (1 g) کیلوگرم) به دست آورید.

۲ دو عدد 12 m و 13 m را در نظر بگیرید.

الف ابتدا حاصل جمع دو عدد را به دست آورید و سپس جواب را با تقریب کم‌تر از 1 m به روش گردکردن تقریب بزنید.

ب ابتدا هر عدد را با تقریب کم‌تر از 1 m گرد کنید، سپس حاصل جمع را به دست آورید.

آیا نتیجه‌ها یکی هستند؟

۱۳ دو عدد ۱۲×۰ و ۰×۱۲ را در نظر بگیرید. مراحل (الف) و (ب) سؤال (۲) را به روش قطع کردن انجام دهید. آیا نتیجه‌ها یکی هستند؟

۱۴ جاهای خالی را پر کنید.

$$\begin{array}{r} ۳/۱۴۱ \\ + ۲/۷۶۱ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{تقرب کمتر از } ۱/۰ \\ \text{با روش قطع کردن} \end{array} \rightarrow + \dots \dots$$

$$\begin{array}{r} ۳/۱۴۱ \\ + ۲/۷۶۱ \\ \hline \end{array} \quad \begin{array}{l} \text{تقرب کمتر از } ۱/۰ \\ \text{با روش گردکردن} \end{array} \rightarrow + \dots \dots$$

پاسخ‌ها را با هم مقایسه کنید.

صفحه ۱۴۰ کتاب درسی

۱ عبارت زیر، به دو روش محاسبه شده است. محاسبه‌ها را کامل کنید.

$$\begin{array}{l} (۸ - ۲) \times ۳ = \\ ۸ - ۲ \times ۳ = \\ ۸ - (۲ \times ۳) = \end{array}$$

آیا پاسخ‌ها یکی است؟ مثلاً اگر بخواهید عبارتی مانند این $(۶ \times ۴) - ۷ \times ۳$ را حساب کنید، چگونه عمل می‌کنید؟

۲ برای انجام عملیات، اگر عبارت پرانتز داشت، ابتدا داخل پرانتزها را حساب می‌کیم؛ محاسبه را کامل کنید.

فلش‌های قرمزرنگ، راهنمای ترتیب عملیات است:

$$۰/۱ \times (۳ \times (۲/۱ - ۰/۱)) - ۳ = ۰/۱ \times (۳ \times \dots) - ۳ = ۰/۱ \times (\dots - ۳) = ۰/۱ \times \dots = \dots$$

پرانتزها، راهنمای ترتیب عملیات‌اند. محاسبه‌ها را از داخلی ترین پرانتزها شروع کنید.

اگر از پرانتز استفاده نشده باشد، مانند $۲ \times ۳ - ۸$ چه طور؟

اگر ترتیب عملیات با پرانتز مشخص نشده باشد، ابتدا باید ضرب‌ها و تقسیم‌ها و سپس جمع‌ها و تفریق‌ها را از

چپ به راست، انجام دهیم. با این قرارداد، اکنون بگویید حاصل $۲ \times ۳ - ۸$ چیست؟

با توجه به قرارداد، حاصل هر عبارت را به دست آورید.

الف $5 + (3 - (1 + (0 / 7) - 0 / 0^3))) \div 3 =$

ب $8 \div 2 + 3 \times 7 + 4 \times 1^3 - 5 - 2 =$

۲ عدد $4 / 25$ به روش قطع کردن را با تقریب کمتر از ۱ بنویسید. سپس حاصل ضرب سمت راست را انجام دهید:

$4 / 25 =$ با تقریب کمتر از ۱،

$4 \times 4 / 25 =$

مقدار واقعی $4 / 25$ را در سمت چپ نشان داده و سپس آن را ۴ برابر کرده‌ایم. توضیح دهید که حذف $25 / ۰$ چه تأثیری در ۴ برابر شدن آن دارد.

۳ **احمد** حاصل ضرب $2 \times 11 / ۲$ را به روش قطع کردن و با تقریب کمتر از ۱، حساب کرد و عدد 374 $34 / 2 \times 11 / 2 = 34 \times 11 = 374$ را به دست آورد.

محسن حاصل را به روش قطع کردن و با تقریب کمتر از ۱ به دست آورد:

$34 / 2 \times 11 / 2 = 30 \times 10 = 300$

کدامیک به مقدار واقعی نزدیک‌تر است؟

۴ طبق قرارداد، محاسبه‌ها را با رعایت ترتیب انجام عملیات انجام دهید.

الف $1 / 1 - 0 / 2 \times (0 / 4^3 + 1 / 0^7) =$

ب $4 / 5 \div 1 / 5 + 1 / 2 \times 3 =$

حاصل عبارت‌های زیر را به دست آورید و سپس با تقریب کمتر از $1 / ۰$ به روش گردکردن تقریب بزنید.

الف $\frac{1}{2} + \frac{1}{3} \times \frac{4}{5} =$

ب $8 + (3 + (1 + (0 / 7) - 0 / 3^9))) \div 3 =$

- ۱ حاصل عبارت را با دو روش (ابتدا تقریب، سپس محاسبه - ابتدا محاسبه، سپس تقریب)، با تقریب کمتر از ۱ و به روش گردکردن به دست آورید.

- ۲ حاصل عبارتها را با تقریب کمتر از ۱ و به روش قطعکردن به دست آورید. روش مناسب (ابتدا تقریب، سپس محاسبه - ابتدا محاسبه، سپس تقریب) انتخاب کنید. در هر مورد، اختلاف پاسخ تقریبی و عدد واقعی را به دست آورید.

$$\frac{۴}{۳} + \frac{۷}{۹} - \frac{۶}{۸} = \quad \frac{۱۳}{۴} - \frac{۱۵}{۶} =$$

- ۳ حاصل عبارتها را به دست آورید. می‌توانید ابتدا عدد اعشاری را به کسر و یا کسر را به عدد اعشاری تبدیل کنید. باید تشخیص دهید کدام مناسب‌تر است.

$$\frac{۱۳}{۱} - \frac{۱}{۲} \times ۱۰ =$$

$$\frac{۱۲}{۵} - \frac{۲}{۵} + \frac{۱۳}{۵} =$$

$$10 - 0 / 1 \times (\frac{۴}{۷} - \frac{۳}{۵}) =$$

$$\frac{۳}{۴} - \frac{۱}{۱۷} =$$

$$\frac{۴}{۳} - \frac{۱}{۱۷} =$$

$$0 / ۲ \times \frac{۱۳}{۷} =$$

$$\frac{۴}{۳} + \frac{۱}{۳} =$$

۱۴ با توجه به این که ... $\pi = 3.141592653589793$ را با تقریب کمتر از $1/0$ به دو روش محاسبه کنید.

$$\frac{7}{3} = 7 \times \frac{1}{3} \approx 7 \times 0/3 = \dots$$

$$\frac{7}{3} = 7 \div 3 \approx \dots$$

برای آن که پاسخ‌ها یکسان باشد، چه پیشنهادی دارید؟

صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی

مروفصل

فرهنگ نوشتمن

۱ با یک مثال، تقریب‌زننده روش گردکردن و با یک مثال دیگر، تقریب‌زننده روش قطع‌کردن را توضیح دهید.

۲ دو عدد ۵ رقمی بنویسید و آن‌ها را گرد کنید.

۳ موقعیتی را شرح دهید که در آن، گردکردن عدد یا عددهایی را مشاهده کرده‌اید.

۴ طول قدم خود را ابتدا حدس بزنید.

• سپس اندازه‌ی قدم خود را با یک ابزار مناسب، محاسبه و با حدس خود مقایسه کنید.

• هرگاه یک کیلومتر پیاده‌روی کنید، به طور تقریبی چند قدم برداشته‌اید؟

۵ یک عبارت بنویسید که شامل جمع، تفریق و ضرب باشد و حداقل ۳ پرانتز داشته باشد. سپس حاصل آن را به دست آورید و تقریب بزنید.

صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳ کتاب درسی

۱ معلم، سن گروهی از دانشآموزان مدرسه را به صورت سال و ماه پرسید و در جدولی مانند نمونه، یادداشت کرد. ستون خالی را پُر کنید.

دانشآموز سن	احمد	محسن	فرهاد	پوریا	محمدامین	
سن به سال و ماه	۱۲ و ۳ ماه سال	۱۲ و ۴	۱۱ و ۱۰	۱۱ و ۹	۹ و ۱۰	
سن به سال						

الف سن دانشآموزان را در سطر سوم جدول، به سال بنویسید.

ب مشخص کنید که وقتی سن را به سال بیان می‌کنیم، آن را با چه روشی تقریب زده‌ایم.

۲ چهار کسر بنویسید که وقتی به صورت اعشاری نوشته شوند، مقدار تقریبی آن‌ها با تقریب کمتر از ۱/۰ برابر با مقدار واقعی‌شان باشد.

۳ چهار عدد اعشاری بنویسید که وقتی به روش قطع کردن با تقریب کمتر از ۱/۰۰۰ تقریب می‌زنید، با هم برابر شوند.

۴ مانند نمونه، صورت و مخرج هر یک از کسرهای زیر را با تقریب کمتر از ۱، به روش گردکردن به دست آورید. سپس تا حد امکان، صورت و مخرج را ساده کنید.

$$\frac{43}{76} \approx \frac{40}{80} = \frac{1}{2}$$

$$\frac{19}{37} \approx$$

$$\frac{11}{21} \approx$$

$$\frac{17}{39} \approx$$

$$\frac{50}{107} \approx$$

$$\frac{56}{1225} \approx$$

۵ تقریب‌های زیر به روش قطع کردن انجام شده است، مقدار تقریب را مانند نمونه مشخص کنید.

با تقریب کمتر از $1/10$ ، $1325/71 = 1325/7$

$4325/7 = 4325$ ، .....

$7208/125 = 7208/12$ ، .....

$7208/1254 = 7208/125$ ، .....

۶ در عبارت‌های زیر، جای خالی را پُر کنید.

الف وقتی یک عدد را یک بار با تقریب کمتر از $1/10$ و بار دیگر با تقریب کمتر از $1/100$ تقریب می‌زنیم، عدد تقریبی با تقریب کمتر از ..... به عدد واقعی نزدیک‌تر است.

ب طول یک میدان فوتبال بر حسب متر، با تقریب کمتر از ..... سانتی‌متر بیان می‌شود.

پ جرم یک هندوانه‌ی درشت بر حسب کیلوگرم و گرم، با تقریب کمتر از ..... گرم اعلام می‌شود.

صفحه‌ی ۱۴۴ کتاب درسی

ارقام ۱ تا ۹ را در خانه‌های خالی بگذارید، به طوری که حاصل جمع عددهای روی هر ضلع ۱۷ شود.

